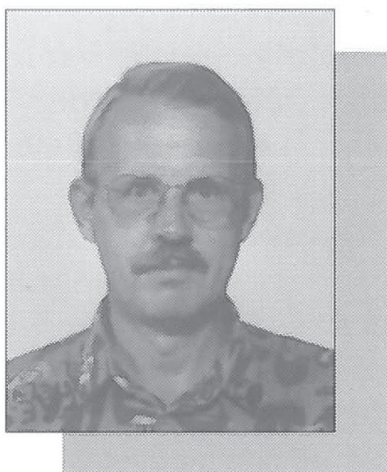

Prøveformer med IT i fransk og spansk

Jens Peder Weibrecht

Lektor, Nørresundby Gymnasium og HF-kursus.
Pædagogisk konsulent, Amtscenret for
Undervisning i Nordjylland.
jp@weibrecht.dk · <http://www.weibrecht.dk>

Mange lærere har opdaget, at internettet er en uudtømmelig ressource af aktuelt stof. Der er allerede fri adgang til snesevis af aviser med dagligt aktuelt stof, i flere tilfælde med både tekst, billede og lyd. For sprogfag som fransk og spansk er denne mulighed for aktualitet af stor betydning fremover. Man kan beskæftige sig med stof, der kun sjældent når frem i den danske presse, man kan høre/se det på originalsproget, og man kan trække ting ind i undervisningen, som ikke tidligere har været umiddelbart tilgængelige.

Ud over aktualitet er autenticitet en væsentlig ny mulighed i forbindelse med IT. Det vil være oplagt at udvikle en mere autentisk sprogundervisning, der så hurtigt som muligt inddrager autentiske kommunikationssituationer mellem elever i Danmark og f.eks. andre europæiske lande.

Det er særdeles vigtigt, at man skaber mulighed for kommunikation fra elever til elever, fra lærere til lærere og elever og lærere indbyrdes. Som vi kender den nu, er kommunikationen på nettet skriftlig, men mon ikke vi om ti år vil have muligheder for mundtlig kommunikation?

Disse nye muligheder i sprogundervisningen må nødvendigvis følges af ændrede undervisningsformer i retning af mere projektorienteret arbejde og nye prøveformer, hvor IT indgår. Vi har gennem inddragelsen af internettet givet eleverne nogle nye kompetencer, som de selvfølgelig skal have lov til at vise ved eksamen og årsprøver. I det følgende vil jeg omtale et par forsøg med alternative prøveformer med IT ved årsprøver og studentereksamen.

Alternativ årsprøve: Eksempel 1

I maj 97 kom nogle elever til en alternativ årsprøve i fransk efter 2g. Ideen bag prøven var, at eleverne foruden den sædvanlige prøvetekst med oversættelse og spørgsmål, blev udstyret med noget materiale nedlogget fra internettet, som skulle indgå i besvarelsen. Dette materiale havde et omfang, der krævede, at eleverne kunne overskue det, men uden at kunne nå at læse alt, og de skulle så vise, at de var i stand til at fokusere på det væsentlige med et kritisk blik.

Emnet for opgaven var situationen for unge piger, der bliver gravide i en alder af 15-16 år. Hovedteksten handlede om Arlette, der skjuler sin graviditet for forældrene og dræber sit barn ved fødselen. Webstedet, der hed *Bébé-Bonheur*, indeholdt en udskrift fra en film af samme navn, hvor fem unge piger fortæller om deres situation, forhold til barnets far, forældrene, skolen etc.

Eleverne fik 5 timer til besvarelse af opgaven og lavede gode besvarelser, hvor de brugte både tekst og web-siderne på udmærket vis. Elevernes egen vurdering fremgår af følgende udsagn:

- „Jeg synes, at teksten var rimelig let at læse.“
- „Stoffet på internet var med til at gøre selve opgaven lidt mere alsidig, og jeg synes desuden, det var godt, vi ikke selv skulle surfe på nettet.“
- „Det dér med hyper-teksterne synes jeg også var en god udfordring - og en god måde at få flettet interaktivitet (*liens*) og sådan noget ind.“
- „Det var spændende at skulle navi-

gere rundt mellem de forskellige tekster, og jeg tror, det er godt at vi er vant til at bruge internet, for ellers tror jeg, det ville have været meget svært.“¹

Alternativ årsprøve: Eksempel 2

Som led i forberedelsen af en rejse til Frankrig / Spanien var 1d i 1999 til en 2-dages alternativ årsprøve i fransk (12 elever) og spansk (10 elever).

Vi ønskede med årsprøven at afprøve og styrke elevernes sproglige og grammatiske kunnen, men ville på samme tid gerne via arbejdet med IT udvide deres kundskaber med henblik på fortsat arbejde med telekommunikation og internet i undervisningen. Som forberedelse af studieturen skulle der indgå emner af kulturel og samfundsmæssig karakter, der ville styrke deres viden om Frankrig og Spanien. Arbejdsformerne og opgaverne skulle stille krav til elevernes selvstændighed og give dem mulighed for selv at søge og bearbejde information, så de kunne formidle deres resultater til klassen. Lærernes rolle skulle dels være at fungere som *coach* og konsulent, dels som eksaminator og censor.

Forberedelse til årsprøven: repetition af hidtil lært grammatik, d.v.s. basisgrammatikken i de to sprog. De to prøvedage blev afviklet i edb-lokaler, hvor eleverne havde rådighed over hver sin computer.

Første dag trak eleverne et emne, som de skulle søge oplysninger om på nettet. Emnerne havde tilknytning til den kommende rejse, og der var givet en

række links på forhånd. Ved dagens afslutning skulle de aflevere et par sider som svar på opgaven. Besvarelsen skulle indeholde noget fransk / spansk tekst, men en del af den kunne også være på dansk. Denne besvarelse skulle danne udgangspunkt for en eksamen på andendagen.

På den anden dag kom alle til en ca. ti minutters individuel mundtlig eksamen, som bestod af oplæsning fra opgavebesvarelsen fra første dag, samtale på fransk / spansk ud fra samme og endelig et par grammatikspørgsmål. Nogle elever havde arbejdet parvis om en opgave, og de kom sammen til eksamensbordet. I løbet af dagen udarbejdede eleverne desuden enkeltvis e-mails. Der skulle være én personlig mail til den kommende vært i Spanien og én, der handlede om det emne, som de havde arbejdet med den første dag. Disse e-mails skulle være på fransk / spansk.

Vi havde håbet på at få en *real-time-chat* stablet på benene på et tidspunkt i løbet af de to dage, men det lykkedes kun ganske kortvarigt på grund af tekniske problemer.

Den alternative årsprøve blev afsluttet med en samlet karaktergivning for hele forløbet og den enkeltes indsats og en evaluering af projektet sammen med eleverne.

Eleverne skulle orientere sig i en stor stofmængde og uddrage centrale steder. Den store brug af IT betød, at de fik repeteret og trænet tekstbehandling, de søgte oplysninger på nettet via browser, de indsatte tekst og billeder i dokumen-

ter og endelig brugte de FirstClass-kommunikationssystemet.

Eleverne arbejdede aktivt og med en høj grad af selvstændighed og der var enighed om, at klassen på de to dage lærte meget, både færdighedsmæssigt og mht. viden om det, de skulle ned og opleve. Nogle mente, de havde tilbragt lige lovlig lang tid ved maskinerne.²

Studentereksamen

Ved studentereksamen i 1998 for den elektroniske klasse og ved eksamen i 2001 for en fortsætter højniveaunklasse har eleverne haft alternative opgaver, der foruden en tekst indeholdt en række websider. Disse alternative eksaminer er et tilbud til alle, som ønsker det, og det gælder også for eksamen 2002.

Det overordnede emne for opgaven i 1998 var *L'exil - entre deux vies*, hvor teksten fortæller om en algiersk kvinde bosiddende i Schweiz og hendes problemer med tilpasning og savnet af hjemlandet.

Webteksterne til emnet blev fordelt til fire opgaver med emner om den algierske kvinde, om borgerkrigen i Algier, om immigration og endelig om liv og traditioner i Algeriet.³

Evaluering af studentereksamensopgaverne

Vi valgte fortrinsvis korte tekster og bragte også et helt fotogalleri, som kunne inddrages i besvarelsen, og da opgavesættet blev fremsendt på cd-rom, kan man nok i fremtiden forestille

sig, at der også vil være andre kilder end tekst og billeder, der kan bruges. Hvorfor ikke sang, filmklip, interviews eller i det hele taget alt, hvad man kan hente fra internettet? En opgave skal altså ikke kun kunne udleveres som fotokopier.

Erfaringerne viser også, at man ikke skal begrænse omfanget af elevernes besvarelse. Hvis de har lyst til at skrive, så lad dem gøre det. Den eneste grænse for antal ord bør være en minimumsgrænse. Variationen af informationen og teksterne til opgaven betyder, at der er større mulighed for, at eleverne kan udfolde sig inden for det område, som de behersker, og de kommer ikke til at sidde tilbage med et valg af tre eller fire 'umulige' emner. Det er selvfølgelig svært at holde samme sværhedsgrad i tekstmaterialet, når det bliver så stort, men gør det noget? Skal der ikke være mulighed for differentiering?

Ved censorudtalelsen til opgaven i 1998 siges bl.a.:

„Det er klart relevant at arbejde med internettekster. Disse samtidens tekster er skabt til ekstensiv læsning, og selvfølgelig skal vi lære eleverne at sortere i informationsmængden. De skal trænes i en kvalificeret læs-

ning af det elektroniske materiale og i en målrettet anvendelse af IT-stof.

C-opgavernes omfang og disposition: Alle eleverne udnytter, som de skal, internetmaterialet. Naturligvis med skiftende held og stringens. I en enkelt besvarelse er internetteksten næppe helt forstået, i en anden plukkes lidt tilfældigt i materialet, mens de øvrige formår at udtrække få og væsentlige pointer eller citater fra det yderst righoldige materiale.”

Konklusionen må blive, at det er vigtigt at arbejde videre med IT i nye prøveformer, som giver eleverne mulighed for at afprøve og fremvise deres nye kompetencer, og hvor de får lejlighed til at bruge alle de muligheder som moderne teknik og internet nu tilbyder.

Noter

1 Se endvidere rapporten på adressen: <http://pub.uvm.dk/1999/elskole/>

2 Opgaver mm fra årsprøve kan ses på følgende adresse: <http://www.udd.nrsbgym.dk/jwmappe/1dmappe/index.html>

3 Se opgaven: <http://www.fr.gymfag.dk/studentereksamenmaj01/Startside.htm>